

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертациони 6D.KOA-117 дар назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода оид ба диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Чумъахон дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ–маъноии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ (дар мисоли дарахтони мевадор, бемева ва гулҳо)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ

Диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Чумъахон ба омӯзиш ва муқоисаи вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ бахшида шудааст. Дар шароити кунунӣ баррасӣ намудани масъалаҳои таҳлил ва муқоиса яке аз омилҳои асосии рушди муносибатҳои байналмилалӣ шинохта шудааст. Таҳқиқоти диссертациони Қаюмзода С.Ҷ. низ масъалаҳои мубрами таҳқиқоти муқоисавӣ, таҳлил ва тарҷума дар мисоли забонҳои олмонӣ ва тоҷикӣ дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ–маъноии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ (дар мисоли дарахтони мевадор, бемева ва гулҳо)» бахшида шудааст ва аҳаммияти илмӣ ва амалӣ дорад. Диссертатсия ва автореферати пешниҳодшуда ҷиҳати дифоъ дар Шурои диссертациони 6D.KOA-117 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода мувофиқат мекунад.

Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқи диссертационӣ бо шиносномаи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ мувофиқат мекунад.

Мубрамии таҳқиқоти диссертационӣ дар он аст, ки дар соҳаи истилоҳшиносӣ то айнаи замон истилоҳоти соҳаи боғдорӣ гурӯҳбандӣ нашудаанд ва муқоисаи онҳо аз забони тоҷикӣ ба забони олмонӣ бори аввал ба роҳ монда шудааст.

Пажӯҳиши мазкур ба яке аз масъалаҳои мубрами таҳқиқоти муқоисавии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ дар асоси забони зиндаи халқ, асарҳои илмӣ ва адабии донишмандони тоҷику олмонизабон бахшида шуда, аввалин таҳқиқот дар ин самт маҳсуб меёбад.

Таҳқиқоти диссертациони мазкур аз нигоҳи илмӣ арзишманд буда,

барои рушди забоншиносии мусоирӣ тоҷик дар самти муқоисаи забонҳо замина гузошта метавонад.

Диссертант зимни омӯзиши мавзӯ 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 6 мақола дар маҷаллаҳои таҳриршавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст, ки мазмуну муҳтавои таҳқиқотро инъикос мекунанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи ҷопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Автореферати диссертатсия (гунаи тоҷикӣ ва русӣ) фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошад. Дар диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Ҷумъахон истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва дигар маводди илмӣ (*фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 юни соли 2024, №493*)» таҳия гардидааст.

Дар қисмати муқаддимаи диссертатсия муаллиф мубрами таҳқиқро асоснок карда, дараҷаи таҳқиқи мавзӯи илмӣ, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо (лоиҳаҳо), мақсади таҳқиқ, вазифаҳои таҳқиқ, объекти таҳқиқ, асосҳои назариявии таҳқиқ, нағзҳои илмии таҳқиқ, нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии доғалаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсияро таҳлил ва баррасӣ намудааст.

Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои

илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои Ҷимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсия дар он зоҳир меёбад, ки вожагони соҳаи боғдорӣ, ки то айна замон гурӯҳбандӣ нашуда, муқоисаи он аз забони тоҷикӣ ба забони олмонӣ ба роҳ монда нашудааст, мусоидат хоҳад кард.

Вобаста ба ин, комиссияи эксперти ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Ҷумъахон дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ-маъноии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ (дар мисоли дарахтони мевадор, бемева ва гулҳо)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ ба Ҷимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи эксперти диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Ҷумъахонро дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ-маъноии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ (дар мисоли дарахтони мевадор, бемева ва гулҳо)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОП ҚАРД:

1. Диссертатсияи Қаюмзода Сафармоҳ Ҷумъахон дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ-маъноии вожагони соҳаи боғдорӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва олмонӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ (дар мисоли дарахтони мевадор, бемева ва гулҳо)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-117 назди Донишгоҳи байналмиллалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода тариқи овоздиҳии ошкоро ба

ҳимоя кабул карда шавад.

2. Комиссияи . эксперти муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ мувофиқат мекунад, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- **Мухторов Зайниддин** – доктори илмҳои филологӣ, профессор, Ректори Филиали Донишкадаи рушди менечменти Сингапур дар шаҳри Душанбе;

- **Бобоева Мадина Маруфовна** – номзоди илмҳои филологӣ, муаллими калони кафедраи забонҳои Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М. Осимӣ.

3. Ба сифати муассисаи тақриздиханда **Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаи таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, узви шурои диссертатсионӣ

Баротзода Файзиддин Камолиддин

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, узви шурои диссертатсионӣ

Нағзибекова Мехринисо Бозоровна

доктори илмҳои филологӣ, узви шурои диссертатсионӣ

Муҳиддинова ТаҳминаҲамроқуловна

« 17 » 03 соли 2026

Имзоҳои Ф.К. Баротзода, М.Б. Нағзибекова, Т.Ҳ. Муҳиддиноваро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДБЗХТ ба номи Сотим Улуғзода

Юсупова Бибиҷон Ғаниҷонова